

Costa Brava

geologisch delirium

DE
LIPPEN
VAN MAE
WEST

Wat tjlpt daar?

Pittig
visje

— 2500 JAAR —
TERUG IN DE TIJD

Tussen het koraal

PAS OPI
AFGROND!

GOED BESCHERMD

MET
UITNEEMBARE
KAART

- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

Costa Brava

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

Dit is de Costa Brava

De Costa Brava in cijfers

Eten en drinken

Het kompas van de Costa Brava

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

De noordelijke kust van Llançà tot Roses

Llançà

Pyreneeënwandeling – de vluchtroute van Walter Benjamin

El Port de la Selva

Langs de beste bodega's – wijn proeven in de Empordà

Cadaqués

3 Romaans pronkstuk – **Sant Pere de Rodes**

4 Als een filmdecor – **Cap de Creus**

Figueres

5 Surreële werelden – **in het Dalí-museum van Figueres**

Roses

Sant Pere Pescador

6 Een paradijs voor vogels – **natuurpark Aiguamolls**

L'Escala

7 Een zoute sensatie – **in het Ansjovismuseum van L'Escala**

8 Terug naar de klassieke oudheid – **de ruïnes van Empúries**

Van L'Estartit tot Palafrugell

L'Estartit

Leven onder water – **in een glasbodemboot naar de Illes Medes**

9

Begur

10

Middeleeuwse vestingen – Pals en Peratallada

Palafrugell

11

Cap de Begur – een wandeling van Begur naar Aiguablava

Girona

12

Uitstapje in de Joodse geschiedenis – de Call van Girona

De zuidelijke kust van Palamós tot Blanes

Palamós

Platja d'Aro

Sant Feliu de Guíxols

13

Over groene paden – fietsen van Girona naar Sant Feliu

Tossa de Mar

14

Cala-hoppen – met de auto van Sant Feliu naar Tossa

Lloret de Mar

Blanes

15 De flora van Blanes en Lloret – **drie botanische tuinen**

Uitstapje naar Barcelona

Reisinformatie

Hoe zegt u?

Register

Fotoverantwoording

Colofon

Herinner je je deze nog?

Het belangrijkste eerst

Voorpret

Het typische vakantiegevoel begint al zodra de kruidige geur van rozemarijn, cistusrozen en andere mediterrane struiken voor het eerst via het open raam de auto binnenwaait en mijn neus bereikt.

Gekker kan het niet worden!

De blauwe zee en de grillige kliffenkust lokten diverse kunstenaars en schrijvers, onder wie Pablo Picasso, Marc Chagall, Marcel Duchamp, Richard Hamilton en Gabriel García Márquez. Last but not least vestigde ook Salvador Dalí zich hier. Het landschap rond Cadaqués inspireerde hem tot zijn surrealistische werken.

Een strand voor mij alleen

Jawel, die zijn er echt. En niet alleen in het voor- of naseizoen. Wel zul je er vaak een stukje voor moeten wandelen langs de steile rotskust, bijvoorbeeld naar de

Cala Estreta, een baai tussen Palamós en Calella de Palafrugell – een droomstrand met wit zand en grillige rotspartijen.

Oase van rust

De provinciehoofdstad Girona is doordrenkt van geschiedenis. Niet ver van de machtige kathedraal ligt het middeleeuwse Joodse getto, waar schriftgeleerden de eerste Hebreeuwse grammatica op papier vastlegden. Goed verstopt rond de oude synagoge ontdek je boeiende restanten uit deze tijd. Maar je kunt hier ook heerlijk uitblazen met een glas wijn of genieten van een concert.

Baaihoppen te voet

Wandelschoenen aan en op pad! De kustlijn vormt een prachtige langeafstandsroute. Via de GR92 en de Camins de Ronda kun je de hele kust volgen en dan voor een zwempauze halt houden bij een van die wondermooie baaien of stranden. En onderweg wordt bovendien ook aan de inwendige mens gedacht!

Zwemmen langs de kust

De *Vies Braves* – letterlijk de ‘wilde paden’ – bestaan sinds 2014 en nodigen uit om in open zee te gaan zwemmen of snorkelen. Je volgt dan routes langs de kust die zijn gemarkeerd met boeien. Zo kun je de kustlijn ook vanaf het water ontdekken.

Sodom en Gomorra?

Inderdaad, er komen veel jongeren naar Lloret de Mar om hun diploma te vieren of om gewoon eens lekker de beest uit te hangen. Toch zijn hier ook nette, goed onderhouden hotels, schitterende baaien en fraaie wandelpaden. Bovendien zijn de stranden schoon en de prijzen redelijk. Maar feit blijft: wie echt op zoek is naar rust en stilte, kan beter een andere bestemming kiezen.

Terug naar toen

Voor een boeiend verhaal over de Costa Brava in vroegere tijden lees je de

roman *Stemmen van de oude zee* (1984, alleen tweedehands verkrijgbaar) van de Engelse schrijver Norman Lewis. Het gaat over de strijd van een vissersdorp tegen het toerisme en over de angst om oude tradities te verliezen. Het stemt zeker tot nadenken.

De geschiedenis in handen

Schelpen zul je hier aan de kust niet veel vinden. Stenen wel. Vooral de grond rond de Cap de Creus ligt er vol mee. Als je goed kijkt, zie je dat het om heel veel verschillende steensoorten gaat. Ze zijn miljoenen jaren oud en zo onvergankelijk als het water in de zee. Het is alsof je de eeuwigheid met je handen kunt vastpakken.

Ik heb langs de hele kust gezeild en te voet de kliffen verkend (220 km) – en nog altijd blijf ik nieuwe dingen ontdekken. Als het me te druk wordt, zoek ik een eenzame baai tussen Llançà und Colera of bezoek ik het graf van Walter Benjamin in Portbou.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

@ anwbmedia@anwb.nl

Dit is de Costa Brava

De benaming Costa Brava voor de regio in het noordoosten van Catalonië is relatief nieuw, hoewel er al meer dan zesduizend jaar mensen wonen. Het was de Catalaanse journalist Ferran Agulló die in 1908 in een artikel voor het eerst berichtte over de 'costa brava', de 'ruige kust'. Sindsdien is de naam synoniem geworden met deze populaire strandbestemming aan de Middellandse Zee. Lang voordat de jongeren hun diploma gingen vieren in Lloret de Mar of hun vrijgezellenfeestjes planden in Platja d'Aro, lieten excentrieke kunstenaars als Dalí zich inspireren door het grillige landschap en het unieke licht. In hun kielzog volgden talrijke beroemde gasten: Orson Welles, Elisabeth Taylor, John Wayne – als er niet werd gefilmd, verbleven ze in het legendarische hotel Sa Gavina in S'Agaró en ontspanden ze zich op het fotogenieke strand. Zo maakten ze de kuststreek bekend in het buitenland en effenden ze de weg voor het massatoerisme.

Zon en zee voor iedereen

Elk jaar weer reizen miljoenen Catalanen, Spanjaarden, Fransen, Britten, Duitsers, Nederlanders en Belgen, maar ook Polen en Australiërs naar de Costa Brava. Wat ze hier zoeken? Natuurlijk de zon en de zee. Maar verder zijn hun wensen heel divers. De een gaat vol voor luxe en sterrenrestaurants, de ander wil kamperen in de natuur. Sommigen luisteren op een lome zomeravond graag in een romaanse kloostergang naar een kamerorkest, anderen willen de hele nacht in een club feesten of mojito's drinken. En waar voor velen de kust het ideale decor is voor een zeil- of wandelavontuur, wil de ander vooral relaxen in een afgelegen baai. Dat is het mooie van de Costa Brava: iedereen vindt hier wel iets van zijn of haar gading. Elke kustplaats oogt anders, heeft zijn eigen doelgroep, zijn eigen recreatieve mogelijkheden. Surfers en kampeerders zullen zich thuis voelen in Sant Pere Pescador, welgestelde Catalanen zullen vooral richting Begur trekken, Franse gezinnen zoeken een plekje rond de brede Baai van Roses en het feestpubliek verzamelt zich in Platja D'Aro.

Autonoom Catalonië

De Costa Brava spreekt een brede groep toeristen aan, maar heeft toch ook iets heel eigens. Dat komt onder meer doordat het in Catalonië ligt, een autonome

regio binnen Spanje. De Catalanen zijn trots op hun eigen taal, cultuur en parlement en stellen zich graag onafhankelijk op. En dat merken ook de bezoekers. Bij aankomst word je niet begroet met *buenos días* maar met *bon dia*, op de menukaart staan gerechten als *suquet* en *arros negre*, en de wijnen worden onderverdeeld in *blancs*, *negres* en *rosats*. Verwacht ook niet dat er 's avonds flamenco-optredens zijn. De Catalanen hebben veel meer met de *rumba catalana* en in de zomer wordt op de dorpspleinen de *sardana* gedanst. Daarbij vormen de dansers een cirkel, pakken elkaars hand vast en huppen in een nauwelijks te doorgronden patroon van bewegingen heen en weer op de klanken van een *cobla*-orkest.

Overal aan de Costa Brava lokken eenzame, vaak door rotsen omzoomde baaien.

Creativiteit alom, ook op de menukaart

Het soms grillige en ruige, soms ook lieflijke landschap van de Costa Brava, waar de tramontana, de kille noordenwind, de kust kan teisteren, heeft niet alleen kunstenaars, maar ook andere creatieve geesten voortgebracht. Creatief zijn zeker ook de chef-koks van deze regio. Zo hebben de drie gebroeders Roca met hun Celler de Can Roca in Girona drie Michelinsterren in de wacht weten te slepen. Hun restaurant is zelfs verschillende keren tot beste restaurant ter wereld uitgeroepen, nadat eerder al Ferran Adrià van El Bulli in Roses die eer te beurt was gevallen. Veel chef-koks proberen nu in hun voetsporen te treden. En natuurlijk schenken zij wijnen van de *denominació d'origen* Empordà Costa Brava – ooit voornamelijk bekend bij wijnkenners, maar inmiddels uitgegroeid tot

erkende en duurbetaalde topwijnen.

Natuurparken en botanische tuinen

Natuurlijk, het toerisme heeft ook negatieve bijeffecten: fantasieloze hotels en appartementen die oprukken in het landschap, idyllische stranden die worden volgebouwd, eindeloze rijen auto's die de dorpen en stadjes verstoppen ...

Daartegenover staat dat enkele kwetsbare natuurgebieden inmiddels als natuurreservaat worden beschermd. Zoals de zeeflora en -fauna rond de Medeseilanden, de Cap de Creus, Alberes in het binnenland en het moerasgebied van Aiguamolls, waar talrijke zeldzame vogels voorkomen. Wie langs de kust dwaalt, kan bovendien nog altijd onbebouwde strandjes en baaien ontdekken. En plantenliefhebbers vinden bij Blanes en Palafrugell drie heerlijke botanische tuinen die tonen wat voor moois er allemaal groeit en bloeit onder de Spaanse zon. Veel plezier met het ontdekken van je eigen Costa Brava!

De Costa Brava in cijfers

3

botanische tuinen zijn er tussen Blanes en Calella de Palafrugell.

4

natuurgebieden worden beschermd langs en voor de ruige kustlijn.

5

regio's telt de Costa Brava: Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany en La Selva.

15

procent bedroeg het werkloosheidspercentage in de eerste helft van 2017 in de provincie Girona.

17

jachthavens zijn beschikbaar voor de schippers van zeiljachten en motorboten.

20

euro kost een liter cocktail in Lloret de Mar.

26

muziekfestivals laten de Costa Brava swingen.

44

wijnkelders langs de noord- en centrale kust liggen vol met het nobele nat.

80

procent van de buitenlandse bezoekers van de Costa Brava is Frans; vaak komen ze maar voor één dag.

110

jaar geleden, in 1908, introduceerde de journalist Ferran Agulló de term Costa Brava, die ook nu nog wordt gebruikt.

220

km lang is de kust tussen Blanes en de Franse grens.

245

baaien en stranden telt de kustlijn.

17,9

miljoen bezoekers trok Catalonië (met onder andere de Costa Brava, Costa Dorada en Barcelona) in 2016.

5200

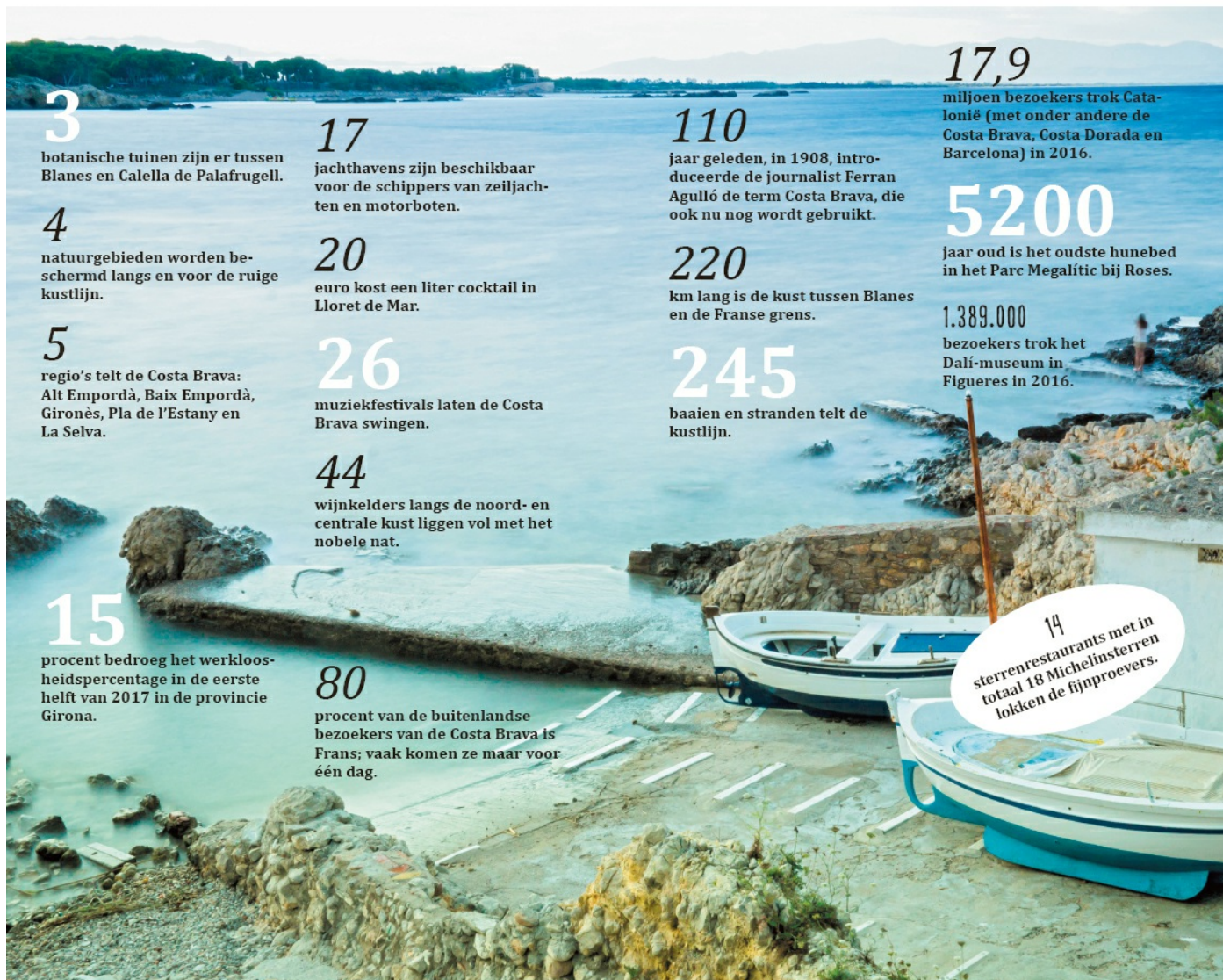
jaar oud is het oudste hunebed in het Parc Megalític bij Roses.

1.389.000

bezoekers trok het Dalí-museum in Figueres in 2016.

14

sterrenrestaurants met in totaal 18 Michelinsterren lokken de fijnproevers.

Eten en drinken

Zwart eten op je bord? Aan de Costa Brava kan het zomaar gebeuren. *Arros negre* is een soort zwarte paella die zijn kleur krijgt van de inkt van inktvissen en tot de specialiteiten van de Costa Brava behoort. Indien goed klaargemaakt is het een ware delicatessen! Maar het is niet de enige troef van de Catalaanse keuken. Bij veel gerechten valt vooral de verrassende combinatie van smaken en ingrediënten op.

De keuken van de Costa Brava

In de mediterrane keuken wordt veel gebruikgemaakt van olijfolie, olijven, groenten, sla, rijst, peulvruchten, vis en zeevruchten, aangevuld met champignons, ham, vlees en wild uit de omliggende bergen. Net als in de rest van Spanje eet men in de kustregio in de zomer als voorgerecht graag een frisse gazpacho. Naast de bekende gemengde salade, *amanida verda*, zijn ook andere varianten populair, zoals *escalivada*, een soort salade van gegrilde paprika, aubergine, uien en tomaten, en *esqueixada* met daarin tomaten, uien en stokvis. Als hoofdgerecht komt vaak gebakken of gegrild vlees – dat bijzonder goed smaakt als het op houtskool, dus *a la brasa*, is gegaard – op tafel, afgewisseld met verschillende soorten stoofvlees, *platillos* of *estofats*. Visliefhebbers gaan voor de heerlijke visstoofschotel genaamd *suquet*, bestaande uit verschillende soorten vis en aardappelen. *Botifarra amb mongetes*, braadworst met witte bonen, wordt bijna beschouwd als een nationaal gerecht. Een populair dessert is de inmiddels ook internationaal bekende *crema catalana*, een Catalaanse variant van de crème brûlée. Daarnaast staan er ook gebak (*tartas*), ijs (*gelat*), fruit (*fruita*), *pudin*, een toetje van melk en eieren uit de oven, en rijstpudding op de dessertkaart.

Zoete weelde – de suikerlaag op de beroemde crema catalana wordt met een brander gekaramelliseerd.

Verrassende combinaties

Vaak worden in de Catalaanse keuken producten gecombineerd die niet bij elkaar lijken te passen, maar toch verrassend goed smaken: proef bijvoorbeeld spinazie met rozijnen, eend met peren of kip met langoesten, de belangrijkste ingrediënten van *pollastre amb llagosta*, op smaak gebracht met een romige saus van onder meer pure chocolade. Met zulke gewaagde combinaties is het geen wonder dat deze regio enkele van de creatiefste chef-koks van de wereld heeft voortgebracht, zoals Ferran Adrià. Maar geen zorgen: zulke culinaire experimenten zijn niet verplicht. Als je liever een regionale stoofschotel of een eenvoudige gegrilde tong, steak, pizza of pasta eet, dan zijn die ook overal te vinden.

CATALAANSE DELICATESSEN

Een bekend bijgerecht én het culinaire visitekaartje van de Catalanen is de *pa amb tomàquet*, letterlijk 'brood met tomaat'. Maar denk daarbij niet aan een boterham met wat plakjes tomaat. Voor dit gerecht wordt een tomaat uitgeperst boven een stuk geroosterd of ongeroosterd wit brood, waarna nog wat zout en olijfolie worden toegevoegd. Eventueel kun je het brood van tevoren ook nog met knoflook bestrijken. Vervolgens beleg je het brood met bijvoorbeeld kaas, ansjovis, *truita* (forel) of tortilla, de typisch Spaanse aardappelomelet.

Licht ontbijt – zwaar diner

Een typisch Catalaans **ontbijt** is doorgaans licht – hoewel voor hotelgasten vaak een rijkgevuld ontbijtbuffet klaarstaat. De lokale bevolking beperkt zich meestal tot een *café sol* (espresso), *tallat* (espresso met een beetje melk) of een *café amb llet* (koffie met melk) in een bar, met daarbij een croissant of een *ensaimada*, een gezoet broodje dat oorspronkelijk van Mallorca stamt. Als **tweede ontbijt** eten ze graag een *entrepà*, een stuk brood dat wordt bestreken met zeer rijpe tomaten en wordt belegd met kaas, ham of een ander beleg. Daarbij drinken ze een *cervesa* (bier) of een *clara* (radler).

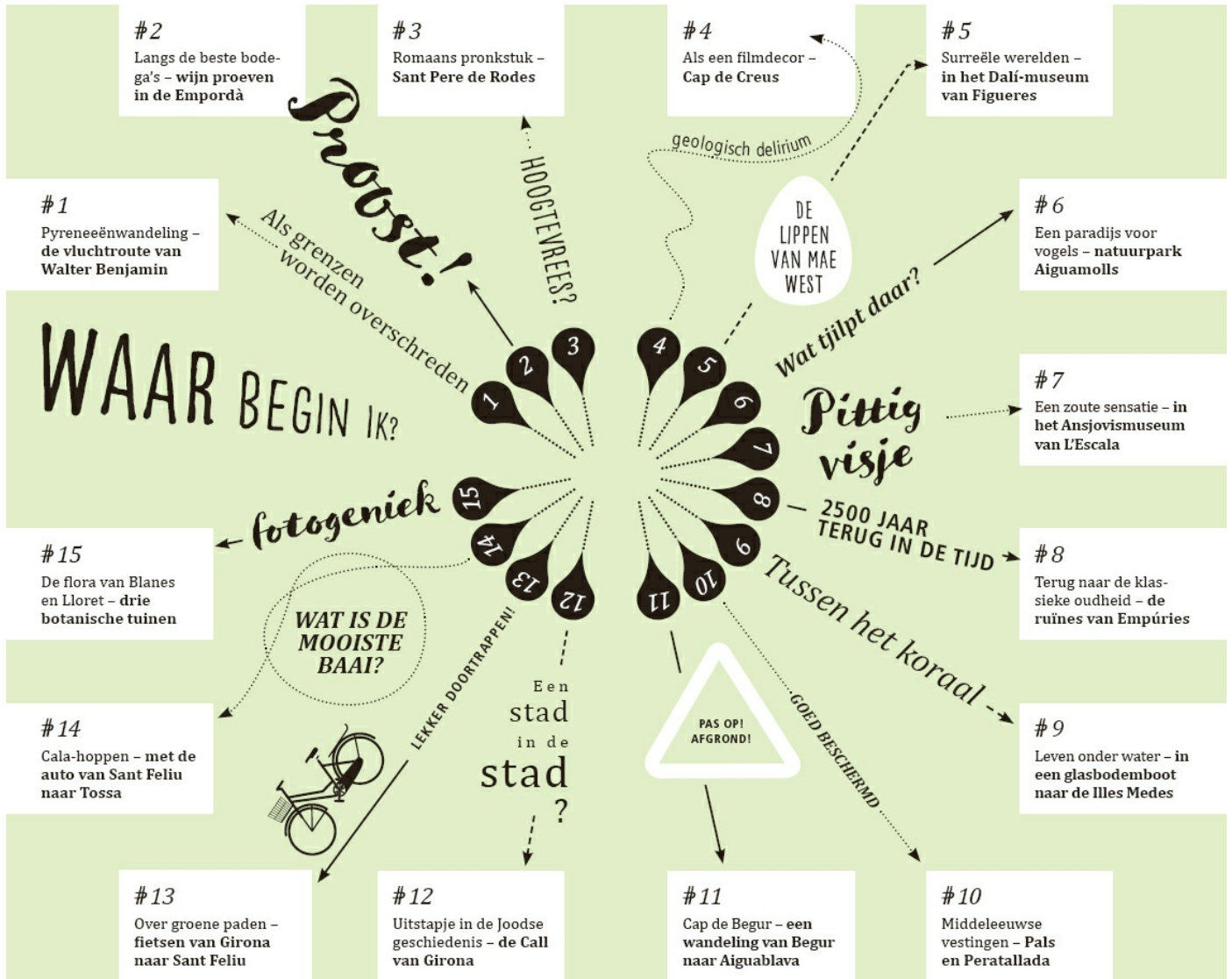
De **lunch**, *dinar* in het Catalaans, wordt in de meeste restaurants geserveerd vanaf 13.30 of 14 uur. Voor het **diner**, *sopar* in het Catalaans, kun je terecht vanaf 20 uur, soms zelfs pas vanaf 20.30 of 21 uur. Meestal bestaat het diner uit drie gangen. Thuis nemen de Catalanen ook wel genoeg met een pizza, maar in gezelschap genieten ze bij voorkeur van een uitgebreide maaltijd met voor-, hoofd- en nagerecht, begeleid door *ví blanc*, *ví negre*, *rosat* – witte wijn, rode wijn, rosé – of een glas cava, de bekende Catalaanse mousserende wijn. Voor een copieus diner betalen de Catalanen graag wat extra, terwijl voor de lunch vaak een goedkoop dagmenu volstaat, waarbij je, inclusief drankje, klaar kunt zijn voor niet meer dan € 10.

Natuurlijk worden ook in de restaurants, bars, cafeteria's en strandkiosken (*xiringuito*) aan de Costa Brava tapas geserveerd. Maar het fenomeen is niet zo wijdverspreid als in het zuiden van Spanje, waar de tapascultuur oorspronkelijk vandaan komt. Aan de Costa Brava beperkte men zich doorgaans tot een glas wijn, bier of een aperitief, met daarbij wat olijven, amandelen of ansjovis. Maar inmiddels kun je ook hier allerlei kleine hapjes

bestellen.

Her kompas van de Costa Brava

De noordelijke kust van Llançà tot Roses

Ruig, woest en grillig: zo oogt de kustlijn als je vanuit het Franse Cerbère naar Portbou en Colera rijdt. Als dan ook nog de tramontana, de koude noordenwind, over het kale maanlandschap raast, kun je je afvragen of dit inderdaad die beroemde vakantiebestemming is. Maar eenmaal aangekomen in de omgeving van de Cap de Creus word je direct gegrepen door de charme van de witte dorpjes die de rotsen op het oostelijkste puntje van Spanje (zoals hier bij Cadaqués) sieren.

Llançà 📍 F-G 2

De grootste trekkers van Llançà (circa 4000 inw.) zijn de prachtige, vaak verlaten stranden en baaien in de omgeving van het kuststadje. Rond de jachthaven, die wordt gedomineerd door een rots genaamd El Castellar, ogen de hotels, appartementencomplexen en restaurants wat anoniem. Meer sfeer is er in het circa duizend jaar oude centrum, dat 1 km landinwaarts ligt.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Terug naar de middeleeuwen

Het contrast kan bijna niet groter: bij de haven het moderne Llançà, daarachter een sfeervol, eeuwenoud centrum. Hier kun je je nog voorstellen dat Llançà ooit bloeide door de handel in wijn en olijfolie. Hiervan getuigen de middeleeuwse kapel **Sant Silvestre de Valleta**, de **klokkentoren** aan de Plaça Major en de **kerk**, die opdoemen tijdens een dwaaltocht door de steegjes.

Aquarellen

Het licht en het landschap van de Costa Brava inspireerden José María Lozano tot soms bijna transparante aquarellen. Werken die hij aan de stad naliet, zijn te zien in het **Museu de l'Aquarel-la**.

Major, tel. 972 121 470, www.mda.cat, di.-zo. 10.30-13, 17-20, zo. 10.30-13 uur, toegang gratis

Strandhoppen

Llançà ga je pas echt waarderen als je de stranden en baaien rond het stadje hebt ontdekt. Een goede manier om er te komen is via de **Camins de Ronda**, de wandelpaden langs de kust. Zo vermijd je meteen het probleem dat er dicht bij het strand nauwelijks parkeergelegenheid is. Of je nu noordwaarts of zuidwaarts wandelt, altijd is er wel een aangenaam plekje te vinden. Aanraders zijn de **Platja Grifeu** (📍 G 2), **Platja La Farella**, **Platja del Cau del Llop** (beide 📍 G 2) en de baaien rond de **Cap Ras** en de **Platja de Garbet** (beide 📍 G 1).

ETEN, SHOPPEN, SLAPEN

Overnachten

Traditionele setting

La Goleta

Sinds 1975 zorgt de familie Fernández-Punset voor een vriendelijke, gastvrije sfeer. Veel kamers hebben een balkon met daarop geurige jasmijnen. Gelegen op 50 m van het strand, met gratis parkeerterrein.

Pintor Tarruella 22, tel. 972 38 01 25, www.hotellagoleta.com, 2 pk met ontbijt vanaf € 58,50

Heerlijk relaxen

Hotel Gri-Mar

Iets verder weg, maar wel voorzien van fraaie kamers met airco. Pluspunt is de mooie tuin met zwembad. Op 500 m is er een duikcentrum.

Ctra. de Portbou, tel. 972 38 12 00, www.hotelgrimar.com, 2 pk met ontbijt vanaf € 100, 2 pk met halfpension vanaf € 135

Dicht bij het strand

Hotel Grifeu

Degelijk hotel aan de Platja Grifeu. Vanuit de kamer of vanaf het terras uitzicht op zee. Goed restaurant, pizzeria en cocktailbar.

Ctra. de Portbou 36, tel. 972 38 00 50, www.hotelgrifeu.com, apr.-half nov., 2 pk met ontbijt vanaf € 60, 2 pk met halfpension € 120-170

Eten en drinken

Culinaire oase

Espai Mos

Een aangename verrassing: achter Hotel La Goleta ontdek je een stijlvol en tegelijk romantisch tuinterras. Proef de originele tapas!

La Goleta (► hierboven), hoogseizoen dag. vanaf 13 uur, tapasmaaltijd ca. € 15

Authentiek

Pacu Pacu

Charmant adres aan de boulevard. Salades, prima steaks, gerechtjes voor de kleine trek.

Passeig Marítim 5, tel. 972 12 03 92, ma., do.-zo. 13-15.30, 20-22.30, di. 13-15.30 uur, hoofdgerecht ca. € 15

Understatement

Restaurant Garbet

In eerste instantie lijkt het een normale strandkiosk – *xiringuito* in het Catalaans – maar dat is het zeker niet. Dit is dé plek om na een stevige wandeling of een

verfrissende duik te genieten van heerlijke paella met uitzicht op zee.

Platja de Garbet, tel. 972 38 90 02, mrt.-okt. 9-22 uur, www.restaurantgarbet.com, paella € 22

Sterrenkeuken

Miramar

Paco Perez, een van de beste chef-koks aan de 'ruige kust', tovert als geen ander met oesters, tonijn, zeewier, pekingeend en rode pesto. Het heeft hem zelfs twee Michelinsterren opgeleverd. Nodig: voldoende tijd én een creditcard met voldoende saldo.

Passeig Marítim 7, tel. 972 38 01 32, www.restaurantmiramar.com, wo.-za. 13.30-15.30, 20.30-22.30, zo. 13.30-15.30 uur, proefmenu € 155

Winkelen

Op de plaatselijke **markt** (wo. 9-14 uur) is van alles te vinden, natuurlijk ook verse vis.

Sport en activiteiten

Op en onder het water

Wie een kijkje onder water wil nemen of de verborgen baaien wil ontdekken, vindt bij **C. I. Cap de Creus** (Martínez Lozano 9, tel. 972 12 00 00, www.ca.cicapcreus.com, apr.-okt.) alles wat nodig is voor een duik- of snorkeltrip. Ook voor een boottocht (€ 18) kun je bij Cap de Creus terecht.

Voor een cursus of een tocht met een kajak, eventueel in combinatie met een picknick of een wijnproeverij, ga je naar **Kayak Costa Brava** (Passeig Marítim 4, tel. 972 12 11 12, www.kayakcostabrava.com, dag. ma.-za. 8-14, 16-19, zo. 8-14 uur).

Liefhebbers van surfen, zeilen of suppen (peddelsurfen) kunnen al het benodigde materiaal huren bij **Windiscovery** (Av. Mestral 34, tel. 972 38 74 68, www.windiscovery.com, winkel dag. 9.30-13.30, 17-20 uur).

Geen schip te zien? Kan gebeuren. Buiten het hoogseizoen is het rustig aan de Costa Brava en zelfs op de strandpromenade van Llançà kom je dan soms niemand tegen – het ideale moment om je hoofd even helemaal leeg te laten waaien.

1

Pyreneeënwandeling- de vluchtroute van Walter Benjamin

Een schrijnend verhaal én een fascinerende wandelroute: in 1940 vluchtte de Joods-Duitse filosoof Walter Benjamin voor de Gestapo naar het aan de Spaanse grens gelegen Portbou. Hier dreef de wanhoop hem tot zelfmoord. Nu is er een gemarkeerde Walter Benjaminroute die je vanuit het Zuid-Franse Banyuls meeneemt door het fraaie grensgebergte.

Vlucht over de Pyreneeën

Net als talloze anderen wilde Walter Benjamin het naziregime ontvluchten via de zogenaamde Listeroute, die vanuit het bezette Frankrijk naar het vrije Spanje leidde. Benjamin startte in 1940 in Banyuls-sur-Mer en liep met de vluchtelingenhelpster Lisa Fittko door het moeilijk te controleren Alberagebergte naar het Spaanse **Portbou**. Voor de aan een hartkwaal leidende schrijver was het een veeleisende tocht. Bovendien had de Franse regering net besloten geen uitreisvisa meer aan emigranten uit te reiken, waardoor hij het risico liep na aankomst aan de Gestapo te worden uitgeleverd. 'In deze uitzichtsloze situatie heb ik geen andere keus dan hieraan een eind te maken,' schreef hij in zijn afscheidsbrief. 'In een klein dorp in de Pyreneeën, waar niemand mij kent, zal ik mijn leven beëindigen.' Waarschijnlijk stierf hij in de nacht van 26 op 27 september in het Hostal de Francia aan een overdosis morfine.

Op het kleine **kerkhof** aan de zuidrand van Portbou vind je het graf van Walter Benjamin. Vlakbij heeft de Israëliische kunstenaar Dani Karavan het **Passagemonument** geplaatst, een icoon van de moderne herinneringscultuur: een tunnel van roestig staal, waardoor een trap naar zee voert. Bovendien is als herinnering aan Benjamin de circa 12 km lange vluchtroute over de Pyreneeën gemarkeerd, de **Camí Walter Benjamin** (Chemin Walter Benjamin).

Door het donker naar het licht, de weidsheid van de zee, de vrijheid – het Passagemonument.

Over de Camí Walter Benjamin

De tocht begint in het Zuid-Franse **Banyuls-sur-Mer** 2. Vanuit het station wijzen bordjes de weg naar de **Chemin Walter Benjamin** (of vraag ernaar in het toeristenbureau). Via de levendige **boulevard** in Banyuls loop je eerst langs de rivierbedding landinwaarts naar de buurtschap **Puig-del-Mas** 3. Hiervandaan gaat de **gemarkeerde route** de bergen in. Je passeert eerst weelderige wijngaarden, daarachter wacht een steeds ongenaakbaarder rotslandschap. Links en rechts wordt het rotspad omzoomd door wilde cistusrozen, diep daaronder ligt de grillige kust. Het pad klimt omhoog naar de 540 m hoge **Coll de Rumpisa** 4, met als beloning een fantastisch panorama. Daarna gaat het tamelijk steil – op het laatst via een brede rijweg – door een droge rivierbedding en een tunnel naar het centrum van **Portbou** 5. Hier kun je de tocht eventueel besluiten met een frisse duik in zee.

► Leesvoer

Meer weten over Walter Benjamin (1892-1940), zijn vlucht en de politieke situatie in zijn tijd? Verschillende van zijn essays zijn vertaald in het Nederlands, onder meer door de Historische Uitgeverij. Engelstalig is de biografie **Walter Benjamin: A Critical Life**, die in 2014 uitkwam bij de Harvard university Press.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Oficina de Turisme: Passeig Lluís Companys, Portbou, tel. 972 12 51 61, www.portbou.cat, ma.-za. 10-14, 15-19, zo. 10-14 uur, winter alleen ma.-vr. Het toeristenbureau organiseert meestal op de laatste zo. van sept. een wandeling met bustransfer naar Banyuls.

Office du Tourisme: Av. de la République 4, Banyuls-sur-Mer, tel. 0033 468 88 31 58, www.banyuls-sur-mer.com, ma.-za. 9-12, 14-18, hoogseizoen dag. 9-19 uur.

De wandeling: duur circa 5 uur; nodig zijn een zekere tred, stevige schoenen, proviand en zonbescherming!

OVERNACHTEN EN ETEN

Het gastvrije **Hostal Juventus** 1 (Av. Barcelona 3, Portbou, tel. 972 39 02 41, www.hostaljuventus.com, 2 pk vanaf € 46) serveert goede tapas en andere gerechten (salades, burgers, pizza) en heeft nette, betaalbare kamers.

Uitneembare kaart: F 1 | **Trein:** Portbou–Banyuls-sur-Mer (www.renfe.es)
verschillende keren per dag

INFO EN EVENEMENTEN

📍 Informatie

Oficina de Turisme: Camprodón 16-18, tel. 972 38 08 55, www.visitllanca.cat. Informatie over onder meer wandel- en fietstochten, rondleidingen door de stad en excursies naar wijnboeren of het klooster Sant Pere de Rodes.

📅 Evenementen

Wijn en muziek: half-eind juni. De regionale wijnen proeven en intussen luisteren naar jazz, pianisten of havaneres? Het kan in de zomer in Llançà. Informatie bij het Oficina de Turisme.

Festa Major: rond 21 aug. Stadsfeest van Llançà.

🚆 Openbaar vervoer

Trein: treinen van Renfe (tel. 972 38 02 55, www.renfe.com, Plaça de l'Estació) rijden onder andere naar Portbou, Colera, Figueres, Girona en Barcelona.

Bus: busmaatschappij Sarfa (Puigmal 5, www.moventis.es) rijdt onder andere naar Figueres en El Port de la Selva.

IN DE OMGEVING

Middeleeuwen of prehistorie?

Direct achter de drukke kuststrook stap je in het **Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera** (📍 F 2) duizenden jaren terug in de tijd. In het oeroude landschap van dit natuurpark, waarin ook de dorpen liggen waar de kwaliteitswijnen van de Empordà Costa Brava worden gemaakt, ontdek je tot vierduizend jaar oude **dolmens en menhirs**. Een van de markante staande stenen bij **Vilamaniscle** (📍 F 2) is zelfs 3,5 m hoog en 2,6 ton zwaar.

Bij **Rabós d'Empordà** (📍 E 2) ligt de ruïne van het **Monestir de Sant Quirze de Colera** (tel. 972 56 20 83, juli-aug. 11-14, 16-18, daarbuiten za.-zo. 11-13.30 uur, € 3). Het klooster werd in de 10e eeuw gebouwd en daarna nog enkele keren uitgebreid; later werd het aan het verval overgelaten. Inmiddels zijn de resten gerestaureerd en opengesteld voor bezoekers.

🍖 Barbecue

Corral de Sant Quirze

Ga voor gegrilde vleesgerechten naar dit restaurant tegenover het klooster.

C. Sant Quirze, Rabós d'Empordà, tel. 972 19 31 86, zomer do.-di., daarbuiten za.-zo. 9-17 uur, hoofdgerecht ca. € 12

Wandelen door het grensgebied

Vanaf het klooster leiden verschillende **wandelroutes** de bergen in richting de grens met Frankrijk. Vraag bij het toeristenbureau naar de andere wandelmogelijkheden.

El Port de la Selva G 2

Traditionele vissersdorpen aan de Costa Brava? Je moet ze bijna met een loep zoeken, maar El Port de la Selva is nog een heel echte. Kom in de loop van de middag om te zien hoe de dagvangst aan land wordt gebracht en de netten te drogen worden gehangen. Het plaatje wordt gecombineerd door plezierjachten die op weg zijn naar de Cap de Creus en bij sterke noordenwind ook surfers. Vanuit het klooster Sant Pere de Rodes hoog in de bergen kun je alle bedrijvigheid goed overzien.

De bebouwing van het ruim duizend inwoners tellende dorp aan de baai oogt bescheiden. Misschien wel omdat de bezoekers – veelal conservatief ingestelde Catalanen en Franse gezinnen – niet zitten te wachten op al te grote veranderingen.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Selva de Mar verkennen

Een must is een bezoekje – te voet of per fiets – aan het dromerige dorpje Selva de Mar, dat iets verder landinwaarts aan de voet van het imposante klooster Sant Pere de Rodes ligt. Rond de pittoreske *plça* kun je kiezen uit verschillende restaurants. Traditioneel is het decor in de **Stop Bar** (Port de la Selva 1, dag. vanaf 11 uur), met terras, biljarttafels en een podium, waar de tijd tientallen jaren lijkt te hebben stilgestaan.

2

Langs de beste bodega's – wijn proeven in de Empordà

Nieuwsgierig naar Catalaanse wijnen of cava's? Maak dan een bedevaarttocht langs de wijnkelders van de Empordà, het achterland van de noordelijke Costa Brava. Dwaal van dorp naar dorp en proef het nobele nat dat in dit heuvelachtige landschap wordt geproduceerd – behalve als je zelf moet rijden natuurlijk.

Lange traditie

De Grieken brachten de eerste wijnstokken naar de Costa Brava. In de middeleeuwen gingen de kloosters verder met het aanleggen van terrassen op de hellingen, totdat rond 1880 de druifluis een einde maakte aan de wijnbouw. Vanaf de 20e eeuw wordt er weer wijn geproduceerd: eerst eenvoudige tafelwijnen, sinds 2000 ook kwaliteitswijnen.

De DO Empordà Costa Brava

Onder de herkomstaanduiding Empordà-Costa Brava worden zowel mousserende witte en roséwijnen als robuuste rode wijnen en cava's geproduceerd. Traditionele druivensoorten voor rosé en rood zijn carinyena en garnatxa, maar inmiddels worden ook merlot, cabernet sauvignon en syrah verbouwd. Het karakter van de wijnen wordt bepaald door de intensieve zonneschijn, de zee (die voor milde temperaturen zorgt), de grote verscheidenheid aan bodemsoorten en zeker ook de tramontana, de koude noordenwind die alle vochtigheid verdrijft, waardoor schimmels en andere ziektekiemen geen kans krijgen.

En dit moet een goddelijke rode wijn worden?

Een druif proeven? Of toch maar wachten en later genieten van het gegiste sap?

Van Peralada naar wijndorp Capmany

De motor van het kwaliteitsoffensief was de adellijke wijnbouwersfamilie Suqué-Mateu in **Peralada**. In hun **Caves Castell de Peralada** **1** worden jaarlijks circa tien miljoen flessen geproduceerd, waaronder bekroonde topwijnen als de Finca Garbet. In de winkel tegenover het kasteel mag je het edele nat proeven. Een rondleiding door de kelders en de wijngaard is mogelijk na aanmelding.

Via **Mollet de Peralada**, waar bij ***lavinyeta** **2** de krachtige rode Heus Negre te koop is, kom je bij **Terra Remota** **3** in **Sant Climent de Sescebes**, waar een Franse notaris met zijn witte Caminante naam heeft gemaakt. **Capmany** beschikt zelfs over een handvol bodega's, waaronder het meer dan 125 jaar oude familiebedrijf **Marià Pagès** **4**, de piepkleine **Cellers Santamaria** **5** met hun Gran Recosind en een wijnmuseum, en de **Pere Guardiola** **6**. Bij de **Celler Oliver Conti** **7** kun je proeven wat hun experimenten met merlot, gewürztraminer en sauvignon blanc hebben opgeleverd. Een must is tot slot het traditionele **Oliveda** **8**, dat ook weer een klein wijnmuseum heeft.

Nieuwkomers aan de kust

Maar ook langs de kust zijn bodega's. **Mas Estela** **9** in **Selva de Mar** is de enige producent van biologische wijn in de regio. Daarna kun je in **Cadaqués** de **Celler Martín Faixó** **10** bezoeken. In het nietige **Colera** staat de **Celler Hugas de Batlle** **11** vooral bekend om zijn Coma Fredosa en Falguera.

In **Peralada** vind je niet alleen een **kasteelwijnkelder** **1**, maar ook een **kasteel met een tuin**, een **casino** en resten van een **karmelietenklooster**. In de zomer is er een bekend **muziekfestival** (www.festivalperalada.com).

INFO EN OPENINGSTIJDEN

www.doemporda.cat/de: handig overzicht van alle bodega's in de Empordà. Meestal mag je verschillende wijnen gratis proeven. Soms za. 10 uur wijnproeverij en rondleidingen (€ 10).

Caves Castell de Perelada **1**: tel. 972 53 80 11, www.perelada.com, rondleidingen na reservering, vanaf € 10, start: bij de bodega (Sant Joan s/n, Peralada).

Celler *lavinyeta **2**: Carretera de Mollet-Masarac, Mollet de Peralada, tel. 647 74 88 09, www.lavinyeta.es, za. 10-14, 16-19, zon- en feestdagen 10-14 uur en na reservering, € 5 incl. proeven.

Terra Remota **3**: Els Tallats, km 6, Carretera de Capmany, Sant Climent de Sescebes, tel. 972 19 37 27, www.terraemota.com, zomer dag. 9.30-20, winter ma.-vr. 9.30-13.30, 16.30-19 uur, € 10 incl. proeven.

Celler Marià Pagès **4**: Pujada 6, Capmany, tel. 972 54 91 60 www.cellermpages.com, na reservering.

Cellers Santamaria **5**: Plaça Mayor 6, tel. 972 54 90 33, ma.-za. 9-13, 16-20, zo. 10-12 uur, gratis.

Celler Pere Guardiola **6**: Ctra., km 2,9, Capmany, tel. 972 54 90 96, www.pereguardiola.com, na reservering.

Celler Oliver Conti **7**: Puignau s/n, Capmany, tel. 972 19 31 61, www.oliverconti.com, ma.-vr. 8-13 uur en na reservering, € 10 incl. proeven.

Oliveda **8**: De la Roca 3, Capmany, tel. 972 54 90 12, www.grupoliveda.com, ma.-za. 9-13, 14.30-18/18.30 uur, evt. ook zo., prijs op aanvraag.

Mas Estela **9**: ► blz. 25

Celler Martín Faixó/Sa Perafita **10**: ► blz. 29

Celler Hugas de Batlle **11**: Francesc Rivera 28-30, Colera, tel. 972 38 91 49, www.cellerhugasdebatlle.com, na reservering.

ETEN EN DRINKEN

Naast de wijnkelder van Peralada serveert het rustieke **El Grill del Celler** **1** (Sant Joan 11, tel. 972 53 82 63, dag. 9-23 uur, dagmenu € 12, drie gangen € 20-30) stevige vleesgerechten, salades en soepen.

SLAPEN TUSSEN DE DRUIVEN

Bij sommige wijndomeinen is het mogelijk om een extra nachtje te blijven, bijvoorbeeld bij de bodega's van Martin Faixó, Oliver Conti en Mas Estela.

Uitneembare kaart: D-G 2-3

Cadaqués is een ideaal uitgangspunt om over het water de baaien rond de Cap de Creus te verkennen. Ga zelf op pad met een kajak, motor- of zeilboot, of kies voor een georganiseerde boottocht.

ETEN, SHOPPEN, SLAPEN

Overnachten

Gemoedelijke sfeer

Hostal La Tina

Aardige kamers en appartementen, ook voor grote gezinnen en groepen. Extra pluspunt is de grote spa.

Major 15, tel. 972 38 71 49, www.hostallatina.cat, 2 pk met ontbijt € 90, appartement € 160

Hotel met wellness

Hotel Spa Cap de Creus

Twintig comfortabele kamers, deels met zeezicht en jacuzzi. Ruim aanbod aan massages en fysiotherapie. Twee restaurants, fietsverhuur en kanotochten.

Illa 10, tel. 972 38 81 07, www.hotelcapdecreus.com, 2 pk met ontbijt € 120-200

In het groen

Camping Port de la Selva

Idyllische locatie buiten het centrum. Zwembad, speelplaats en supermarkt.

Carretera de Cadaqués, tel. 972 38 72 87, www.campingportdelaselva.com, standplaats € 9-14, € 7-9 per persoon, kinderen € 4-6

Eten en drinken

Terras aan het water

Can Petitu

Zoek een plekje voor een aperitief en een portie tapas of ga voor een meergangendiner bij zonsondergang. Ook kunsttentoonstellingen en livemuziek. Del Mar 20, tel. 640 724 746, do.-ma. 10-21 uur, *raciones* circa € 6,50

Catalaanse kost

La Tina

Suquet, gegrilde inktvis, gevulde cannelloni – alles zonder pretenties, maar zeer smaakvol.

Hostal La Tina (► hiernaast), dag. 13-15, 20-22 uur, menu € 16,50

Traditioneel

Ca L'Herminda

Klassiek adres in El Port de la Selva. Rijst met langoesten, zeebarbeel met basilicum en gewaagde creaties als varkensschenkel met *langostinos*. Prima wijnen. Stevige prijzen, maar ook lunchmenu's (alleen ma.-vr.) voor rond € 25. Illa 7, tel. 972 38 70 75, www.herminda.com, apr.-okt. vanaf 13 en vanaf 20.30 uur, hoofdgerecht ca. € 20-40

Winkelen

Markt op vrijdag (ca. 9-14 uur).

Biologische wijn

Mas Estela

Nieuwsgieig naar de enige biologische wijn uit de streek? Ga dan 1 km ten zuiden van Selva de Mar in Mas Estela op bezoek bij Núria Dalmau en Diego Soto.

Selva de Mar, www.masestela.com

Sport en activiteiten

Baaien en stranden

Ook hier geldt: hoe verder weg van het hoofdstrand, hoe mooier het wordt. Richting de Cap de Creus ligt bijvoorbeeld de naturistenbaai **Cala Tamariua** (📍 G 2). Nog verder weg, en alleen per boot of te voet te bereiken, is de prachtige **Cala Tavallera** (📍 G-H 2). Of wandel naar een van de baaien die die de kust

tussen El Port de la Selva en Llançà sieren.

Watersport

El Port de la Selva is een mekka voor windsurfers. Ga voor materiaal en cursussen naar **Adosveles Windsurf** (Platja El Pas, tel. 650 39 09 09, a2v.globalworks.cat) bij het hoofdstrand. Daarnaast vindt je hier ook alles voor kajaktochten en suppen (cursussen en verhuur). Ga voor zeiltochten, zeillessen en een duikcentrum naar de **Club Nàutic Port de la Selva** (La Lloia s/n, tel. 972 38 00 00, www.cnps.es, 328 ligplaatsen).

INFO EN EVENEMENTEN

- 📍 **Oficina de Turisme:** informatie over El Port de la Selva, activiteiten, hotels en meer. Illa 13, tel. 972 38 70 25, www.elportdelaselva.cat.
- 📍 **Festa Major:** 5 aug., belangrijkste feest in El Port de la Selva.
- 📍 **Bus:** busmaatschappij Sarfa (www.moventis.es) rijdt onder andere naar Llançà, Figueres en Cadaqués.

Cadaqués 🏞️ H 3

Cadaqués is het kunstenaarsdorp bij uitstek! Echt bekende namen wonen er niet meer, maar ooit drukten schilders en schrijvers als Picasso, Paul Éluard, Santiago Rusiñol, Utrillo, Duchamp en Richard Hamilton hun kunstzinnige stempel op dit witte dorp. Plus natuurlijk Salvador Dalí, die lang aan de haven van Portlligat heeft gewoond. Inmiddels zijn er nog maar enkele kunstgaleries over en bepalen restaurants, boetieks, hotels en makelaarskantoren de sfeer, waardoor de prijzen flink zijn gestegen. Maar het unieke natuurfenomeen van de Cap de Creus is op zich al reden genoeg om Cadaqués in de reisplanning op te nemen.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Dwaaltocht door het historische stadshart

Midden in het centrum van Cadaqués doemt de imposante parochiekerk op, de van de 16e/17e eeuw daterende **Església de Santa Maria**, die al ontelbare keren op het schildersdoek is vereeuwigd. Stap binnen en laat je verwonderen door het majestueuze barokaltaar. Muziek liefhebbers houden de concertagenda in de gaten.